

Fremtidens byer - erfaringer med handlingsprogrammet

FRAMTIDENS BYER

Byer med lavest mulig klimagassutslipp og godt bymiljø

BERGEN KOMMUNE
BYRÅDSAVDELING FOR KLIMA,
MILJØ OG BYUTVIKLING

Søknad fra Bergen kommune 4. april 2008

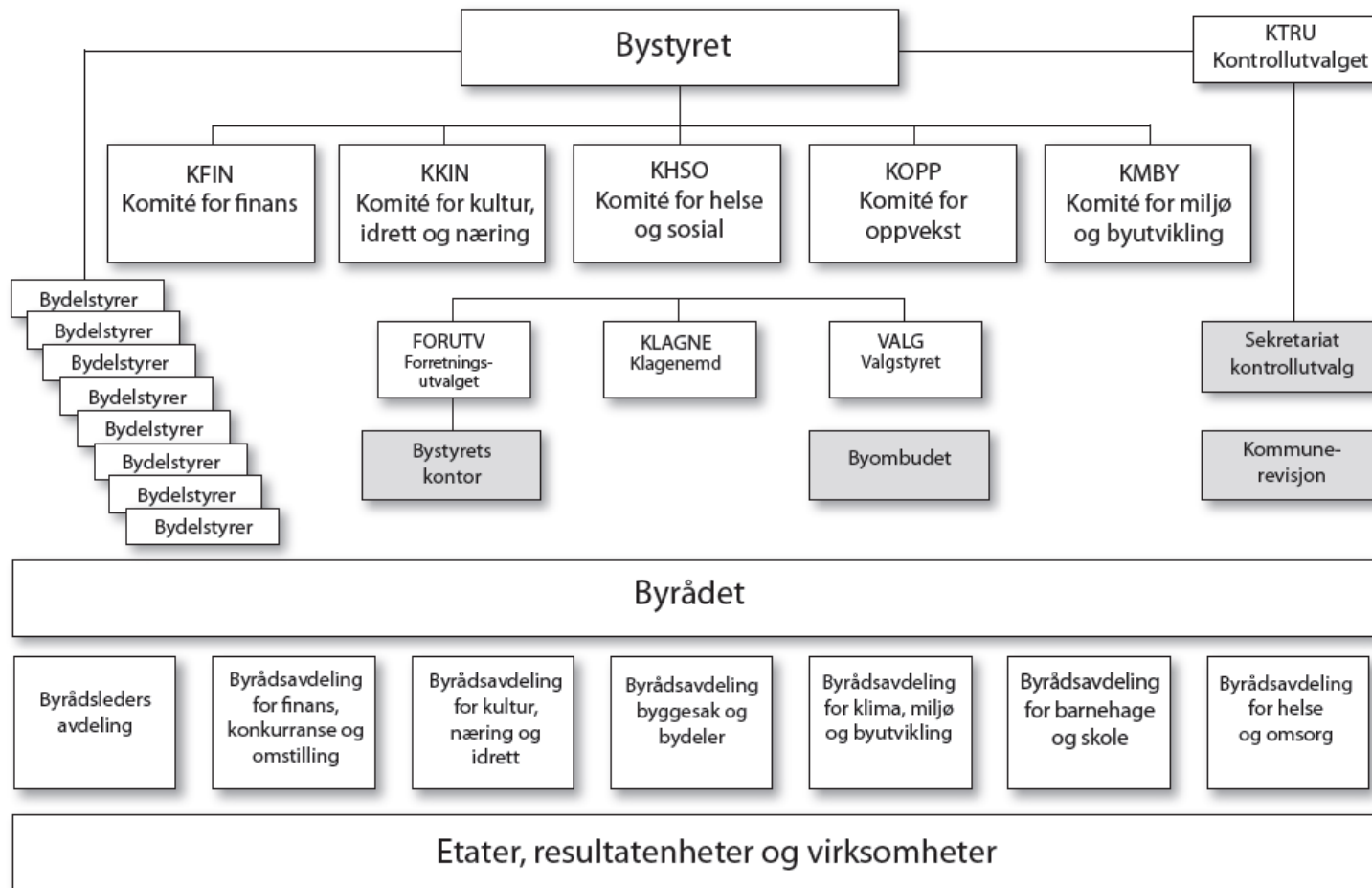

BERGEN KOMMUNE

BERGEN KOMMUNE

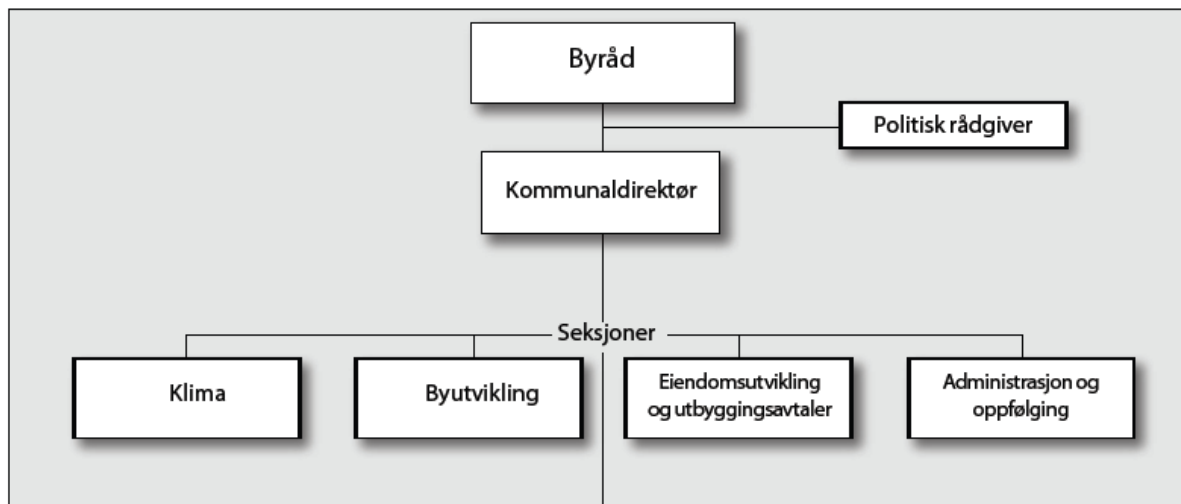
Bergen kommune

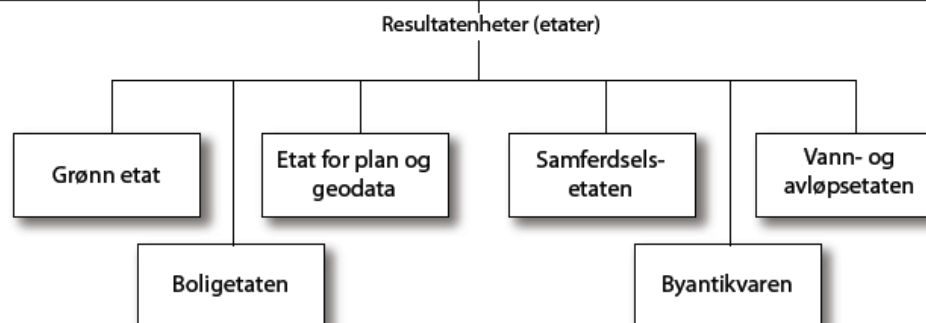

Byrådsavdeling for klima, miljø og byutvikling

Myndighetsnivå 1

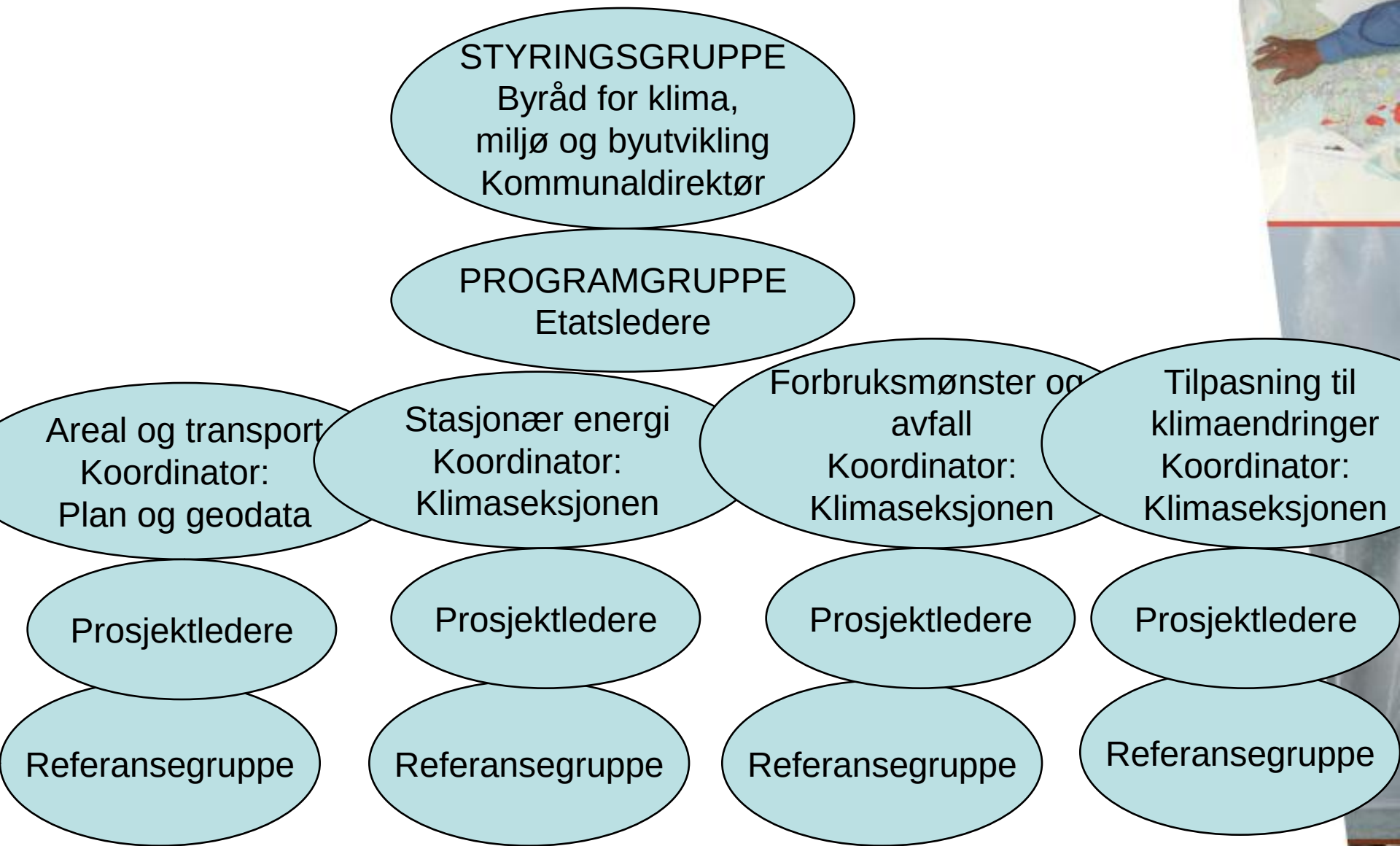
Myndighetsnivå 2

Finne en god modell for styring

- Organisering
- Strukturering
- Koordinering
- Konsistens
- Unngå parallelle prosesser

Handlingsplan for hvert tema

- Sammenheng med andre planer
- Koordinator for hvert tema, arbeidsgrupper/prosjektledere, ressurs-/referansegruppe
- Beskrivelse av hvert prosjekt, hvem er prosjektleder, tidsplan
- Beskrivelse av status for prosjektene, hvordan følge opp fremdrift

Konkretisering av handlingsplanen – eks forbruksmønster og avfall....

forbruksmønster og avfall - bakgrunn for prioriteringer

PRIORiterte prosjekter i prosjektperioden 2009-2014

Prosjekt 3.1 Ny avfallsplan – økt kildesortering

Prosjekt 3.2 Returpunkter – kvalitet i byrom. Designkonkurranse.

Prosjekt 3.3 Kildesortering og gjenbruk internt i kommunen

Prosjekt 3.4 Gjenbruk og god handtering av bruke EE-produkter

Prosjekt 3.5 Utnytte ressurser – nye trender - nye arbeidsplasser

Prosjekt 3.6 Kildesortering i skoler og barnehager

Prosjekt 3.7 Innføring av miljøledelse i Bergen kommune

Prosjekt 3.8 Bossnett

Prosjekt 3.9 Produksjon av biogass fra slam og matrester fra storkjøkken

Prosjekt 3.10 Redusere klimagassutslippene fra nedlagte, kommunale avfallsdeponier

Prosjekt 3.11 Speilvende reservasjon mot reklame

Prosjekt 3.12 Skattesystem for premiering av gode vaner

Prosjekt 3.13 Minske plastemballasje i handtering av dagligvarer

Oversikt over prosjektene - ansvarsforhold og tidsplaner

REFERANSEGRUPPE

PROSJEKTENES STATUS

Tilpasning til klimaendringer

- Definisjon: "Den evnen et system har til å tilpasse seg klimaendringer (inkl. klimavariasjoner og ekstremere) for å begrense potensielle skader, dra fordeler av mulighetene, eller håndtere konsekvensene (IPCC, 2007)
- Forankre arbeidet med tilpasning til klimaendringer i kommunens omfattende arbeid med risiko og sårbarhet

- Koordinator: Eva Britt – Per
- 16 prosjekter – involverer Plan og geodata, VA, Grønn Etat, Klimaseksjonen, Samferdsel, Byrådsavdeling for byggesak og bydeler m fl
- Viktig med god koordinering – bl a mht å få konkretisert forskningsprosjektene og få god sammenheng og konsistens slik at resultatene kan brukes videre, særlig i klimatilpasnings- og ROS-arbeidet

Konkretisering av handlingsplanen

- [Tilpasning til klimaendringer - bakgrunn for prioriteringer](#)
- [PRIORiterte prosjekter i prosjektperioden 2009-2014](#)
- [Prosjekt 4.1 Samfunnskritisk infrastruktur](#)
- [Prosjekt 4.2 Vannforsyning og effekter av klimaendringer](#)
- [Prosjekt 4.3 Avløpshåndtering og effekter av klimaendringer](#)
- [Prosjekt 4.4 Haukåsvassdraget – en ny bydel med åpne overvannsløsninger](#)
- [Prosjekt 4.5 Nestunvassdraget](#)
- [Prosjekt 4.6 Vann mellom Lungegårdsvannene](#)
- [Prosjekt 4.7 Forskningsprosjekt om havnivåstigning - samarbeid med Bjerknessenteret](#)
- [Prosjekt 4.8 NORADAPT](#)
- [Prosjekt 4.9 Dimensjonering av overvannsystemet - bruk av globale klimamodeller og data for lokale klimaendringer](#)
- [Prosjekt 4.10 MARE – Internasjonalt prosjekt om bla risiko for oversvømmelser](#)
- [Prosjekt 4.11 Klimaendringer og menneskerettigheter – ”The Bergen Charter of Climate Change and Human Rights”](#)
- [Prosjekt 4.12 Regionalt klimapanel](#)
- [Prosjekt 4.13 Etablering av FN-kontor i Bergen - UNOSAT](#)
- [Prosjekt 4.14 Klimaforum](#)
- [Oversikt over prosjektene - ansvarsforhold og tidsplaner](#)
- [REFERANSEGRUPPE](#)

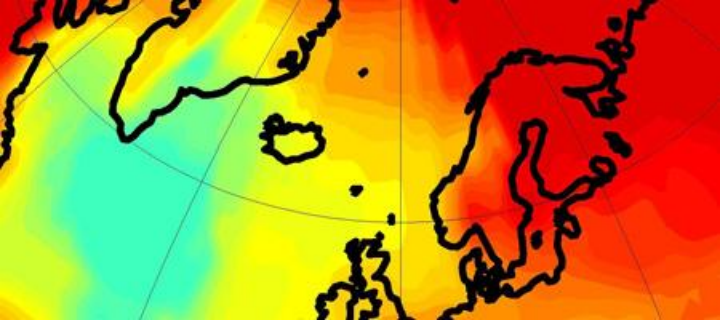

Prosjekt	Prosjektnavn	Etat	Prosjektleder	Varighet
4.1	Samfunnskritisk infrastruktur	VA		
4.2	Vannforsyning og effekter av klimaendringer	VA		
4.3	Avløpshåndtering og effekter av klimaendringer	VA		
4.7	Forskningsprosjekt om havnivåstigning	Klimaseksjonen	Per Vikse	
4.8	NORADAPT	Klimaseksjonen	Per Vikse	2010
4.9	Dimensjonering av overvannssystemet	VA		
4.10	MARE - Interreg - prosjekt	Klimaseksjonen	Eva Britt Isager	
4.11	Klimaendringer og menneskerettigheter	Klimaseksjonen	Eva Britt Isager	2014
4.12	Regionalt klimapanel	Klimaseksjonen	Eva Britt Isager	2014
4.13	Etablering av FN-kontor	Klimaseksjonen	Eva Britt Isager	2009
4.14	Klimaforum	Klimaseksjonen	Eva Britt Isager	2014
4.15	ROS-analyse i kommuneplanens arealdel. Oppfølging/rullering	Plan og geodata		
4.16	GIS - Oppfølging/videreutvikling av aktsomhetskart/klimasårbarhet	Plan og geodata		

Regionalt klimapanel

- Tema: Regionalt klimaarbeid, transportanalyser med mer
- Hver kommune utvikle en egen klimaplan - arbeidet med klima samordnes i regionene
- Klimautfordringer gir et potensial for ny næringsutvikling. Dette handler også om økonomi - og det er viktig å se på hvordan det kan gjennomføres en mest mulig bærekraftig utvikling av regionene

Klimaforum

- Klimaforum er en møteplass som skal samle aktører fra næringsliv, myndigheter, organisasjoner og forskningsinstitusjoner
- Bjerknessenteret for klimaforskning, Bergen kommune, Bergenscenarier 2020 og Bergen Næringsråd

KLIMA OG MENNESKERETTIGHETER 24.OKTOBER

-
- KI 09.00 Griegakademiet
- Ordfører Gunnar Bakke ønsker velkommen
- KI 09.30 24. oktober - FN - Klima - Menneskerettigheter
- Samtale mellom Per Jon Odéen, Bergens Tidende, byråd Lisbeth Iversen og Håkon Matre, ordfører i Masfjorden kommune
- KI 10.00 Klima, fred og menneskerettigheter
- Ole Danbolt Mjøs, leder for Den norske Nobelkomité
- KI 10.45 Kaffe
- KI 11.00 Global Poverty and Climate Change as Human Rights Challenges
- Asunción Lera St.Clair, Universitetet i Bergen, styremedlem i Raftostiftelsen
- KI 11.30 Lunsj
- KI 12.30 Lokalt ansvar for klimaendringenes tapere
- Kai Grieg, informasjonskonsulent i FN-sambandet
- KI 13.00 Vårt klimaansvar for fremtidige generasjoner
- Marie Huseby, leder FN-studentene Hordaland
- KI 13.15 Framtidens byer - hva må regionen gjøre for å møte klimautfordringene
- Lisbeth Iversen, Byråd Bergen kommune
- KI 13.45 Kaffe
- KI 14.00 Hvordan vil næringslivet bidra i arbeidet med klima og menneskerettigheter
- Adm dir. Marit Warncke, Bergen Næringsråd og
Adm dir. Asbjørn Algøy Business Region Bergen
- KI 14.30 Debatt
- KI 15.00 Fantastisk Fargespill

Pris: kr 500 Studenter: kr 250

**Sted: Hotel Norge
Nedre Ole Bulls plass 4**

Påmeldingsfrist 17. oktober

- <https://www.bergen.kommune.no/framtiden/byer>

BERGEN KOMMUNE

LOGG INN | ENGLISH | LEDIGE STILLINGER

[Hjem](#) [Aktuelt](#) [Om kommunen](#) [Finn tjenester](#) [Finn avdelinger](#) [Politikk og valg](#) SØK

Framtidens byer

- **Hovedside**
- [Areal og transport](#)
- [Oppvarming](#)
- [Forbruk og avfall](#)
- [Klimatilpasning](#)

[Bergen kommune / Framtidens byer](#)

Framtidens byer

Bergen har som langsiktig målsetning å bli en klimanøytral by. Sammen med 12 andre byer deltar vi i samarbeidet "Framtidens byer" - byer med lavest mulig klimagassutslipp og godt bymiljø. For Bergen er det viktig å knytte samarbeidet innenfor "Framtidens byer" til de overordnede strategiene for byutvikling.

Fremtidens byer har fire innsatsområder: areal- og transport, stasjonær energi, forbruksmønster og avfall og tilpasning til klimaendringer. Bergen har en rekke prosjekter innen alle innsatsområdene, og du kan lese om dem i strategi- og handlingsprogrammet, som ligger i boksen til høyre.

Prosjektperioden varer i 6 år, fra 2009 til 2014.

Areal og transport

Prosjektene under innsatsområdet areal og transport vil gi et bedre bymiljø og bidra til en byutvikling med lavere klimagassutslipp.

[Areal og transport](#) (26.11.2008)

Oppvarming

Energibruk i alle former er nær knyttet til utslipp av klimagasser. Stasjonær energi er et viktig satsingsområde for Bergen, og det er stor fokus på å minske bruk av fossil energi og elektrisitet til oppvarming.

[Oppvarming](#) (26.11.2008)

Forbruk og avfall

Den vestlige verdens økende forbruk har bidratt sterkt til de klimaendringer vi ser i dag. Det er viktig å ha dette i fokus når man skal vurdere tiltak for å redusere klimagassutslippene.

[Forbruk og avfall](#) (26.11.2008)

Klimatilpasning

Bergen er en by nær både hav og fjell med store mengder nedbør. Det er i framtiden forventet flere klimatiske endringer, noe som fører til at havet stiger og vi får mer ekstremnedbør.

[Klimatilpasning](#) (26.11.2008)

Framtidens byer

Bergen har som målsetning å bli en klimanøytral by

[Les rapporten "Framtidens byer"](#) (pdf - 19 mb)

Bergen wants to become a greenhouse gas neutral city

[Read the report "Cities of the future" in English](#) (pdf - 6 mb)

Kontakt

Byrådsavd. for klima, miljø og byutvikling

Tlf: 55566275

Faks: 55566330

E-post:

klima.miljo.byutvikling@bergen.kommune.no

Postadresse:

Postboks 7700
5020 BERGEN

Besøksadresse:

Rådhusgaten 10
[Vis i kart](#)

Byråd:

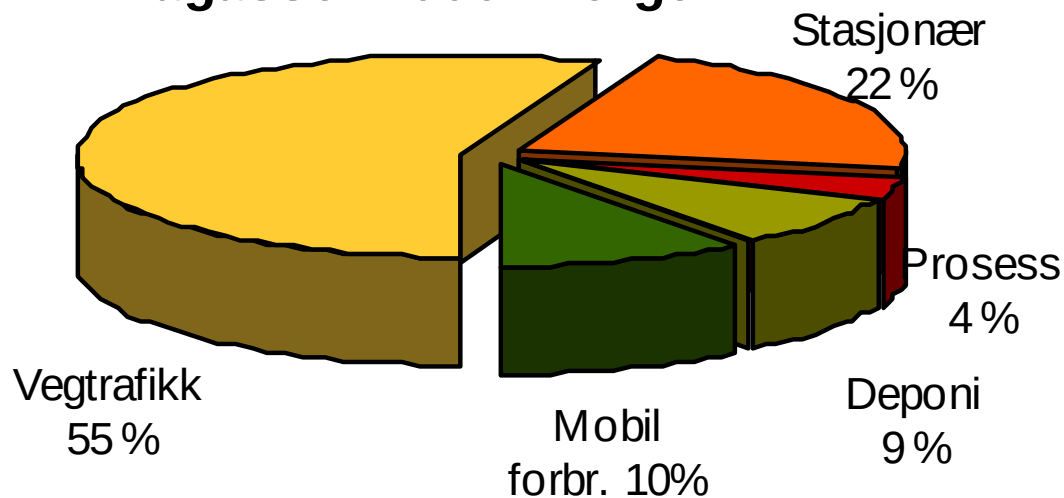
[Lisbeth Iversen \(KrF\)](#)

Kommunaldirektor:

[Edel Eikeseth](#)

Klima- og energihandlingsplanen

Klimagasser 2006 i Bergen

Koordinering med Fremtidens byer

- Bygge opp planen rundt de fire hovedtemaene som er i Fremtidens byer
- Dele inn i kort og lang sikt
- Kort sikt sammenfallende med Fremtidens byer – 2009 - 2014 – konkret – fortelle at Fremtidens byer er handlingsprogrammet i første fase (prosjektene som gjelder klima og energi)
- Lang sikt – 30 år – sammenfall med klimaforliket - karbonnøytral

Storbysamarbeidet Energi

- Målet med samarbeidsprosjektet, som har fått navnet "EnergiMiljø i Sørvest", er å styrke samarbeidet mellom energimiljøene i de tre regionene. I tillegg skal storbyene lede an i utviklingen av bærekraftige og miljøeffektive transportløsninger og framtidsrettet energibruk

Klimaplan for Hordaland fylkeskommune

- Bl a Bergen kommune og det regionale klimapanelet deltar i arbeidet

Bergen er medlem i European Climate Forum

- Bakgrunnen for medlemskapet er:
 - Bergen samarbeider med lokale forskningsinstitusjoner om å utvikle en lokal klimamodell
 - Bergen arbeider med å utrede menneskeretter som en fjerde dimensjon i tillegg til den økonomiske, sosiale og miljømessige dimensjonen innenfor FNs klimapolitikk.
 - Arbeid i forbindelse med Damsgårdsundprosjektet
 - Bergen er en modellby innen ECF-samarbeidet, og deltar i ECFs team i prosjektet Cities of the Future, dette prosjektet finansieres av EUs 7. rammeprogram, kategori Cooperation